

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzés

Az ügy száma: Gfv.VI.30.121/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: Közbeszerzési Hatóság (cím1)

A felperes képviselője: Dr. Bencze Bálint Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző: dr. Bencze Bálint ügyvéd)

Az I. rendű alperes: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (cím3)

Az I. rendű alperes képviselője: PK Ügyvédi Iroda (cím4, ügyintéző: dr. Pete Judit ügyvéd) és a Takács, Kiss és Társai Ügyvédi Iroda (cím4, ügyintéző: dr. Takács Éva ügyvéd)

A II. rendű alperes: cég1 (cím5)

A II. rendű alperes képviselője: Potoczky Ügyvédi Iroda (cím6, ügyintéző: dr. Potoczky Iván ügyvéd)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének a megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 6.Gf.21.554/2024/8. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Kecskeméti Járásbíróság 18.G.21.552/2023/19. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Megállapítja, hogy 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat engedélyezése körében releváns tényállás, a felperes kereseti kérelme és az alperesek védekezése

[1] Az I. rendű alperes mint ajánlatkérő 2019. július 5-én közbeszerzési eljárást indított „mezőgazdasági és erdészeti eszközök beszerzése” tárgyában, amelynek nyertese a II. rendű alperes lett. Az alperesek között 2020. február 4-én adásvételi szerződés jött létre. Ebben a II. rendű alperes vállalta – egyebek mellett – egy darus pótkocsi szállítását 90 nap szállítási határidővel annak ellenére, hogy előző nap a forgalmazó arról tájékoztatta, hogy a megrendelést várhatóan 2020. augusztus 31-re tudja teljesíteni. Majd a II. rendű alperes 2020. április 23-án kapott tájékoztatást a forgalmazótól arról, hogy a darus pótkocsi szállítását a Covid-19 járvány miatt 2020. október elejére kénytelenek módosítani. Az alperesek 2020. április 24-én jegyzőkönyvet készítettek a szerződés teljesítésének részleges felfüggesztéséről, majd 2020. június 19-én – az Irányító Hatóság előzetes hozzájárulása alapján – a szerződésüket módosították, a vis maior helyzet miatt az érintett teljesítést felfüggesztették, a számlázási feltételeket és a jótállási garanciára vonatkozó kikötéseket módosították. A

módosítás értelmében a teljesítés felfüggesztésével érintett eszköz vonatkozásában a teljesítés szerződésszerű elismerését követően végszámla nyújtható be. A II. rendű alperes a darus pótkocsit 2020. szeptember 4-én adta át az I. rendű alperes részére. Az átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a II. rendű alperest az adásvételi szerződéstől eltérő időpontban történő teljesítésért felelősség nem terheli, az I. rendű alperes a késedelmet megvizsgálta és megállapította, hogy a II. rendű alperes nincs késedelemben. Az I. rendű alperes a vételárat a teljesítésigazolások alapján kiállított számlák alapján megfizette.

[2] A felperes elnöke által hivatalból kezdeményezett közigazgatási eljárásban a Közbiztosítási Hatóság Közbiztosítási Döntőbizottsága az alperesekre bírságot szabott ki, a határozat ellen pert kezdeményező I. rendű alperes keresetét a jogorvoslati fórumként eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletével elutasította.

[3] A fenti előzményeket követően a felperes szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt terjesztett elő keresetet. Elsődlegesen az I. rendű és II. rendű alperes között 2020. június 19-én létrejött szerződésmódosítás érvénytelenségének, másodlagosan a szerződésmódosítás egyes rendelkezései érvénytelenségének a megállapítását kérte. A felperes érvelése szerint a II. rendű alperes azzal, hogy a szerződésben rögzített 90 napos teljesítési határidő lejártáig a szerződéses kötelezettségeit nem teljesítette, szerződésszegést követett el, amelyre nézve a felek kötbérfizetési kötelezettséget határoztak meg. A felperes előadta, hogy a beszállítói késedelem a II. rendű alperes érdekkörében felmerült olyan körülmény, amely a II. rendű alperes és a beszállító közötti polgári jogi jogviszonyból fakad, és II. rendű alperes üzleti kockázatának körébe tartozik. A felperes állította, hogy a szerződésmódosítás azt célozta, hogy mentesítsék a II. rendű alperest a szerződésszegés és annak jogkövetkezményeként a kötbérfizetés alól. Hivatkozott arra is, hogy a közbiztosítási eljárás keretében a Ptk.-nak a szerződések diszpozitivitására vonatkozó rendelkezései korlátozottan érvényesülnek. Másodlagos kereseti kérelme kapcsán a felperes arra tekintettel állította az érvénytelenséget, mert az alperesek arról rendelkeztek, hogy vis maiornak tekintették a II. rendű alperes késedelmes teljesítését.

[4] Az I. rendű és II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Indokolása szerint a szerződésmódosítás nem érintette sem a teljesítési határidőt, sem a kötbérfizetési kötelezettséget. Megítélése szerint a felek közötti jogviszony módosítására kizárólag abból az okból került sor, hogy az I. rendű alperes a jogszabályban foglalt közfeladatát el tudja látni. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a II. rendű alperes nem a szerződésmódosítás folytán mentesült a szerződésszegő magatartás jogkövetkezménye alól, hiszen a módosítás a teljesítési határidőt nem érintette, hanem azon okból kifolyólag, hogy az I. rendű alperes a késedelmes teljesítést kimentettnek tekintette, ebből kára nem származott és teljesítési érdeke a késedelmet követően továbbra is fennállt. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a számlázási, fizetési feltételek akként történő módosítása, hogy a II. rendű alperes részére

lehetővé váljon a részteljesítés, a szerződésszegés és annak jogkövetkezményei alkalmazása alóli mentesülés kapcsán a peres felek szerződéses jogviszonyában nem bírt relevanciával és nem is tekinthető olyan szerződésmódosításnak, amely annak érvénytelenségét vonná maga után.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és annak jogi indokaival. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékoknak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével helyes tényállást állapított meg, és a jogszabályok helyes alkalmazásával érdemben is helytálló döntést hozott. Hangsúlyozta, hogy a felperes a fellebbezésében tulajdonképpen a Pp. 279. § (1) bekezdésének a sérelmét állította, azaz azt, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokból nem helytálló tényállást állapított meg, illetve a tényeket nem megfelelően értékelte. A másodfokú bíróság megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során az ügy érdemére kiható, hivatalból figyelembe veendő eljárási szabálysértést nem követett el, és nem alapozza meg az ítélet hatályon kívül helyezését az anyagi jogszabálysértésre alapított felperesi hivatkozás sem. Hivatkozott az ebben a körben kialakult bírói gyakorlatra, amely szerint a bizonyítékok értékelésének és mérlegelésének helyessége az ítélet anyagi felülbírálata során vizsgálható, és a téves mérlegelés felülmérlegelésére ad lehetőséget a Pp. 369. § (3) bekezdésének d) pontja alapján. Rámutatott arra, hogy önmagában a Pp. 279. §-ára mint jogszabálysértésre történt hivatkozás eljárási szabálysértésként az ítélet hatályon kívül helyezésére nem vezethet. (BDT2023.4682.).

[7] A másodfokú bíróság kitért arra is, hogy a fellebbezésében a felperes a Pp. 369. §-ában foglaltakra nem hivatkozott, az általa állított tényállásbeli hiányosságok, illetve az anyagi jogi szabályok nem megfelelő alkalmazása azonban annak alapossága esetén sem vezethetne a fentiek szerint az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére a fellebbezésben állított azon okból, hogy a bíróság kiszabása csak elsőfokú eljárás során jogszerű. Utalt arra, hogy a fellebbezésben állítottak alapossága esetén a jogalap tekintetében közbenső ítélet meghozatalára kerülhetne sor.

A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[8] A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. Utóbbit a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjára alapította. A felperes felülvizsgálati kérelme szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 279. §-át, 341. § (1) bekezdését, 346. § (5) bekezdését, 369. §-át és 381. §-át. Erre figyelemmel kérte a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását.

[9] A felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára alapított engedélyezés iránti kérelme vonatkozásában kifejtette, hogy a másodfokú bíróság által hivatkozott jogesetben (BDT2023.4682.) megfogalmazott elv, amely szerint „nem alapozza meg az ítélet hatályon

kívül helyezését a Pp. 279.§-ára való hivatkozás” téves és a Kúria által korrekcióra szorul a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében. A másodfokú bíróság ítélete szerint a Pp. 279.§-ának sérelme nem olyan eljárási szabálysértés, amely a Pp. 381.§-ára alapozott hatályon kívül helyezést alapozhatna meg, másképpen fogalmazva a Pp. 279. § elsőfokú bíróság általi megsértése a másodfokú bíróság álláspontja szerint csak felülmérlegelésre adhat eljárásjogi alapot, hatályon kívül helyezésre nem. A felperes álláspontja szerint a Pp. 279.§ megsértése eljárási jogsértés, amely szerves összefüggésben áll a 346.§ (5) bekezdés megsértésével, ekként pedig a Pp. 381.§-ára alapított hatályon kívül helyezést megalapozza.

[10] A felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára történő hivatkozása megalapozásaként azt adta elő, hogy a másodfokú bíróság által elfoglalt értelmezés ahhoz a téves és káros gyakorlathoz vezet, hogy az elsőfokú bírósági hatáskörébe tartozó kérdéseket másodfokon kellene és lehetne csak elbírálni. Állította, hogy ez a fórum-eltolódás ellentétes lenne az alapvető jogalkotói céllal és a jogállami követelményekkel is, mivel ahhoz vezetne, hogy számos kérdésben kizárná a rendes jogorvoslat lehetőségét. Hivatkozott arra is, miután a másodfokú bíróság ítéletében megjelent jogértelmezés és hivatkozás a polgári jogi jogvitákban széles körben előkerül és kerülhet a közeljövőben, így a jelen perben felmerült és a Kúria elvi jelentőségű, a joggyakorlat orientálására alkalmas állásfoglalását igénylő jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A Pp. 408. § (2) bekezdése értelmében nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben. A 409. § (1) bekezdése pedig rögzíti, ha a felülvizsgálatnak a 408. § alapján nem lenne helye – ugyanakkor törvény a felülvizsgálatot más okból nem zárja ki – a felülvizsgálatot a Kúria a (2) bekezdés szerinti esetekben engedélyezheti, a (3) bekezdés szerinti esetben engedélyezi.

[12] A Kúria a felperes engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[13] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjának mindkét fordulatára alapította. A Kúria a felperes által megjelölt engedélyezési okok alapján az alábbiak szerint nem találta a felülvizsgálatot engedélyezhetőnek.

[14] A felperes által megjelölt engedélyezési okokkal kapcsolatban a Kúria már számos határozatában [Pfv.V.21.294/2022/2., Gfv.V.30.561/2022/2., Gfv.V.30.562/2022/2., Pfv.V.21.323/2022/2. (BH 2023.71.)] rámutatott arra, hogy a Pp. 409. § és 410. § egybevetett tartalmából következően valamennyi engedélyezési ok – így a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontja esetében is – alapvető törvényi feltétel, hogy a fél által az ügy érdemére kihatónak állított jogszabálysértés(ek) vizsgálata elvi jelentőségű jogkérdést vessen fel. A felülvizsgálat

engedélyezése körében elvi jelentőségű jogkérdésnek az a jogkérdés minősül, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel függ össze [Kúria Pfv.V.20.675/2022/2., Pfv.V.21.323/2022/2. (BH 2023.71.), Gfv.VI.30.523/2022/2., Pfv.V.20.603/2023/2]. Emellett nem mellőzhető annak levezetése sem, hogy a felülvizsgálattal érintett jogerős ítéletre figyelemmel, arra vonatkoztatva mennyiben indokolt a Kúria részéről e kérdésben az állásfoglalás, vagyis milyen hatással lehet a Kúriának a jogkérdésben tett állásfoglalása a jogerős ítéletre (Kúria Gfv.VI.30.523/2022/2.).

[15] A Kúria mindenekelőtt rámutat, hogy a felperes az engedélyezés iránti kérelmében lényegében a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását vitatta és jelölte meg elvi jelentőségű jogkérdésként, amely szerint önmagában a Pp. 279. §-ára, mint jogszabálysértésre történt hivatkozás eljárási szabálysértésként az ítélet hatályon kívül helyezésére nem vezethet, a bizonyítékok értékelésének és mérlegelésének helyessége ugyanis az ítélet anyagi felülbírálata során vizsgálható, és a téves mérlegelés felülmérlegelésére ad lehetőséget a Pp. 369. § (3) bekezdésének d) pontja alapján. Fontos azonban kiemelni, hogy a jogerős ítéletből megállapíthatóan ennek alkalmazására nem került sor, hiszen a – a fentiekben írtak szerint – a másodfokú bíróság minden tekintetben egyetértett az elsőfokú bíróság bizonyítékokaktól értékelő tevékenységével, az ennek eredményeként megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta, és ez alapján az elsőfokú bírósággal azonos jogkövetkeztetésre jutott. A másodfokú bíróság csak a fellebbezésben írtakra figyelemmel – amely szerint a bíróság kiszabása csak elsőfokú eljárás során jogszerű – jegyezte meg, hogy még a fellebbezésben írtak alapossága esetén is lehetőséget biztosít a Pp. 369. § (3) bekezdése a másodfokú bíróságnak arra, hogy – egyebek mellett – olyan kérdésben határozzon, amelyben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve nem határozott. Ez alapján a kereseti kérelemmel egyezően – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése nélkül – megállapíthatta volna a szerződésmódosítás érvénytelenségét, és az anyagi jogszabályok alapján rendelkezhetett volna bíróság kiszabásáról. Figyelemmel azonban arra, hogy erre – anyagi és eljárási szabálysértés hiányában – a fentiek szerint nem került sor, e szabályokat a másodfokú bíróság bár ismertette, de nem alkalmazta, így a felperes által megjelölt elvi jelentőségű jogkérdést a jogerős ítélet nem veti fel. Erre figyelemmel a Kúria részéről az adott elvi jelentőségű jogkérdésben való állásfoglalás szükségtelen, mert az semmilyen hatással nem lehet a jogerős ítéletre (Kúria Gfv.VI.30.523/2022/2.). Ez pedig önmagában a felülvizsgálat megtagadásának következményét vonja maga után.

[16] Ezt meghaladóan Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára alapított esetben a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt.

[17] A Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozott engedélyezési ok első feltételét értelmezve úgy foglalt állást, hogy az akkor teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (BHGY) közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló, eltérő határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni, első fokon jogerőre emelkedett határozatra azonban nem hivatkozhat. A felülvizsgálat engedélyezésére irányuló kérelem

kizárólag másodfokon jogerőre emelkedett vagy legfelsőbb bírósági döntésekre hivatkozhat a vizsgált engedélyezési ok körében, kizárva ezzel annak a lehetőségét, hogy a nem végleges, a perorvoslati eljárás hatására utóbb változó ítéletek alapozzák meg a felülvizsgálat engedélyezését (Kúria Pfv.II.21.100/2022/2., Pfv.V.21.274/2022/2., Pfv.V.20.124/2024/2.).

[18] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja a felülvizsgálat kivételes engedélyezésének két vagylagos feltételét jelöli meg, ebből következően az engedélyezés iránti kérelemnek az indoka nem lehet azonos a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása körében. A joggyakorlat egysége azt jelenti: a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható. Ennek megfelelően a Pp. 410. § (2) bekezdés ca) pontjára hivatkozó engedélyezés iránti kérelem tartalma az engedélyezést megalapozó két feltételnél eltérő: míg a joggyakorlat egységének érdekében a nem egységes bírói gyakorlatot, addig a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása érdekében az egységes bírói gyakorlatot és az attól való eltérés indokoltságát kell bemutatni és megindokolni. Ennek alapján a Pp. 409. § (2) bekezdésének a) pontja „vagylagos” eseteket tartalmaz, amelyből az következik, hogy a rendelkezés két fordulata egyszerre nem állhat fenn, egyszerre nem képezheti az engedélyezés alapját, mert (az első fordulat értelmében) vagy nincs egységes bírói gyakorlat, vagy (a második fordulat értelmében) van egységes bírói gyakorlat, de az már nem irányadó, nem támogatható.

[19] Az előzőeknek megfelelően a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatra alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben be kell mutatni a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdéssel összefüggésben a nem egységes bírói gyakorlatot aszerint, hogy az engedélyezés alapjául szolgáló eltérő bírói döntéseket – másodfokon jogerőre emelkedett, vagy legfelsőbb bírósági (kúriai) döntést – egyértelműen azonosítható módon meg kell jelölni (Kúria Pfv.IV.20.723/2022/2., Pfv.V.20.992/2021/3., Pfv.I.20.307/2021/2.).

[20] A felperes ugyanakkor egyáltalán nem jelölt meg ilyen eltérő döntéseket. Kérelmét ugyanarra a másodfokon jogerőre emelkedett ítéletre alapította (BDT2023.4682), amelyre határozatában a másodfokú bíróság is utalt. A Kúria azonban a joggyakorlat egysége biztosításának szükségességére alapított hivatkozást érdemben nem vizsgálhatja, amennyiben a fél széttartó (divergáló) bírói gyakorlatot nem jelöl meg (Kúria Gfv.V.30.282/2023/2.), következésképp a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatra alapítottan a felülvizsgálat nem volt engedélyezhető.

[21] A joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása – mint a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont második fordulataiban szabályozott engedélyezési ok – tekintetében pedig azt kell bemutatni, hogy a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a már kialakult és egységes bírói gyakorlat követése mely körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kúria Pfv.V.20.396/2023/2., Pfv.II.20.782/2022/3., Pfv.II.20.838/2022/3.). A felperes azonban ebben az esetben sem jelölt meg olyan döntéseket, amelyekkel egy adott jogkérdésben kialakult gyakorlatot szemléltetne, és arra sem nyilatkozott, hogy mi indokolná ehhez képest az eltérést, a joggyakorlat továbbfejlesztését.

[22] Mindezek alapján a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első és második fordulata szerinti engedélyezés feltételeinek egyike sem állt fenn.

[23] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[24] A Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára alapított engedélyezés iránti kérelemmel összefüggésben azt is kiemeli, hogy az erre való hivatkozás szintén az engedélyezésnek két eltérő – vagylagos – feltételét jelöli meg, ebből következően azok eltérő indokolást igényelnek. Amíg a felvetett jogkérdés „különleges súlya” miatt a jogerős ítélet felülvizsgálatára kizárólag akkor van lehetőség, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat és ez a Kúria iránymutatását szükségessé teszi, addig a felvetett jogkérdés „társadalmi jelentősége” miatt akkor indokolt a jogerős ítélet felülvizsgálata, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érinti. További feltétel, hogy ezekben az esetekben a felülvizsgálat csak akkor engedélyezhető, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett határozatában (Kúria Pfv.V.20.750/2023/2.).

[25] A Kúria ugyanakkor kiemeli, hogy a felperes által megjelölt elvi jelentőségű jogkérdést közzétett határozataiban már vizsgálta. A Kúria a Pfv.I.20.675/2023/4. számú határozatában a Pp. 369. § (3) bekezdés e) pontja és 383. § (3) bekezdése alapján megerősítette azt a másodfokú bíróság által is elfoglalt álláspontot, amely szerint a másodfokú bíróság anyagi jogi felülbírálata során olyan kérdésben is határozhat, amelyben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve nem határozott. Következésképpen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése nélkül is sor kerülhet másodfokon olyan érdemi döntés meghozatalára, amely nem volt tárgya az elsőfokú ítéletnek, ez – a felperesi érveléssel szemben – nem eredményezi az elsőfokú bíróság hatáskörének elvonását, „fórum-eltolódást”, hiszen magából a fellebbezés mint rendes jogorvoslat átszármaztató (devolutív) hatályából következik. A Kúria a Pfv.V.20.459/2023/5. (közzétéve: BH2024.85.) számú határozatában a Pp. 279. § (1) bekezdésével, valamint 369. § (3) bekezdés a) és d) pontjával kapcsolatban rögzítette, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítve felülmérlegelheti az elsőfokú bíróság által beszerzett bizonyítékokat, akkor is, ha az elsőfokú bíróság mérlegelését nem tekintette nyilvánvalóan okszerűtlennek. Ez alapján pedig lehetősége van hatályon kívül helyezés nélkül eltérő jogkövetkeztetésre jutni.

[26] A fentiek szerint a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjára alapított kérelem nem alapozta meg a felülvizsgálat engedélyezését, ezért a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[27] A felperes személyes illetékmentességére figyelemmel a felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[28] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

A határozat elvi tartalma

[29] Megtagadja a Kúria a felülvizsgálatot, amennyiben a fél által megjelölt elvi jelentőségű jogkérdést a jogerős ítélet nem veti fel.

Alkalmazott jogszabályok

[30] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 409. § (2) bekezdés a), b) pont, 411. § (1)-(2) bekezdés.

Budapest, 2025. július 7.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző